

RİSK VE MASRAF KARŞILIKLARI

Yrd. Doç. Dr. Nurettin BİLİCİ

Hacettepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Mly. Bl.Bşk.

1. Risk ve masraf karşılığı, işletmeyle ilgili ilerde doğması muhtemel belli bazı zarar ve masrafları karşılamak üzere hesaben ayrılan meblağlar olarak tanımlanabilir. Bu tip karşılıklara örnek olarak kıdem tazminatı karşılığı, vergi karşılıkları, müşterilere verilen garantilerle ilgili karşılıklar verilebilir.

Biz bu çalışmamızda Türk hukuku risk ve masraf karşılıkları rejiminin Avrupa Topluluğu hukuku karşısındaki durumunu tartışma konusu yapacağız.

TÜRK HUKUKUNDA RİSK VE MASRAF KARŞILIKLARI

2. Ticaret Kanunumuzun 465. maddesi "*diğer taahhütler*" başlığı altında bu konuyu düzenler:

"Kefaleten ve garanti taahhütlerinden doğan mükellefiyetler ve üçüncü şahıs lehine tesis olunan rehineler, bilançoda veya ilavesinde birer kalem olarak ayrı ayrı gösterilir.

Bunlardan veya ilerde yerine getirilecek teslim veya tesellüm mükellefiyetlerinden veyahut bunlara benzer taahhütlerden doğması muhtemel zararlara karşılık olmak üzere bilançoaya yedek akçe konur."

Kanun metninde yedek akçe tabiri kullanılmasına rağmen karşılık ayrılması sözkonusu olduğu açıktır (1). Bu hükme istinaden işletmeler ticari bilançolarında gerekli risk ve masraf karşılıklarını ayrabilirler.

3. Vergi hukukuna gelince, Kurumlar Vergisi Kanununun 14. 4. maddesi sigorta şirketlerinin ayıracakları karşılıklar rejimini düzenler. Bu hükme göre sözkonusu sigorta şirketleri belirlenen sınırlar içerisinde karşılık ayırıp vergi matrahından düşebilirler.

Sigorta şirketleri dışındaki işletmelerin ayırdıkları karşılıkları vergi matrahından düşüp düşemeyecekleri sorunu tartışma konusu olmuştur. Bu konuda Vergi Usul Kanunumuz 288. maddesinde karşılık kavramının genel bir tanımını yapmakla yetinmiştir. 288. Maddenin birinci fıkrasına göre;

"Hasıl olan veya husulü beklenen fakat miktarı katiyetle kestirilmeyen ve teşebbüs için bir borç mahiyetini arz eden belli bazı zararları karşılamak maksadıyla hesaben ayrılan meblağlara karşılık denir" (2)

(1) Kanun yedek akçe konusunu 466-469. maddeleri arasında düzenler.

(2) Bu maddenin içinde bulunduğu değerlendirme ile ilgili hükümler GVK 'nun 38. maddesi gereği vergi matrahının belirlenmesinde uygulanır.

4. Bu tanım karşısında türk doktrini ikiye bölünmüştür. Bazı yazarlara göre 288. maddenin varlığı karşılıkların vergi matrahından düşülebileceğini söylemek için yeterlidir (3). Bu yazarlar karşılıkların indirilebilir kalemlerin sayıldığı GVK' nun 40. maddesinde yer almamasını bir unutmaya sonucu olarak görürler. Profesör Karayalçın, karşılık ayrılmasının ticari kazançlarla ilgili genel hükümler gereği olduğunu da ileri sürer. Gerçekten GVK' muz ticari kazancı "teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır" şeklinde tanımlar (GVK md. 38). Maddede adı geçen öz sermaye bilançonun aktifindeki değerlerin pasifteki borçlara nazaran fazla olan kısmıdır. Karayalçın'a göre borç kavramını geniş anlamında amortismanları ve karşılıkları da içine alır.

Aynı gruptaki yazarlar karşılık ayrılmasının bilançolarının samimiliği ve dönemlerin bağımsızlığı gibi muhasebe ilkeleri gereği olduğunu da ileri sürerler.

5. İkinci gruptaki yazarlar ise basit bir tanımın karşılıkların kabul edildiğini söylemek için yeterli olamayacağını savunurlar (4). Bu yazarlara göre 288. maddedeki tanım bilanço kalemlerinin değerlemesi çerçevesindedir. Profesör Bulutoğlu'na göre vergi kanunları bir karşılığın indirilmesini kabul ettiği vakit açıkça söylemektedir. Örneğin şüpheli alacak karşılıkları ile ilgili VUK'nun 323. maddesi veya sigorta işletmelerinin ayıracakları karşılıklarla ilgili KVK'nun 14. 4. maddesi gibi.

6. Vergi idaresi ve Danıştay'ın tutumu ikinci görüş doğrultusundadır.

Danıştay örnek olarak aşağıdaki kararlarında karşılık ayrılmasını reddetmiştir:

- Mahkemede görülmekte olan bir davanın konusunu oluşturan tazminat istemi için ayrılan karşılık (5), (6);

(3) Karayalçın Y., Bilanço Hukuku Açısından Kıdem Tazminatı, Eskişehir İ.T.İ.A. yayınları, Eskişehir, 1976, no: 23b ve d., 37 ve d.; Ahıska A., "İşletmelerde Kârın Tesbiti ve Vergilendirilmesiyle İlgili Problemler". İstanbul Üniversitesinin düzenlediği "Vergilerin işletmenin Yatırım ve Finansman kararı üzerindeki rolü" konulu semineri, konuşma IV, 23 Mayıs 1975.

(4) Bulutoğlu K, Türk Vergi Sistemi, cilt 1, 6. baskı, Fakülteler matbaası, İstanbul, 1978, s. 380-382; Arıkan V., Türk vergi hukukunda karşılıklar, Maliye Enstitüsü Konferansları, İstanbul, 22. seri, 1972, s. 185 ve d.; Erimez R., Muhasebe Değerleme ve Mali Tablolar, Ticari ve Mali Bilançolar, üçer matbaacılık, 1975, İstanbul, s. 50.

(5) Dş. 7 Mart 1973, E. 71/8093; K. 73/1058, bkz. Karagözoğlu H. F., Vergi Usul Kanunu ve Uygulaması, Vergi Hukuku Yayınları: 2-3, Ünal Matbaası, 1977, Ankara, s. 572, 573.

(6) Zaten GVK da yalnızca "... mukavelenemeye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar" ın matrahtan indirilebileceğini öngörmüştür. (GVK md. 40, 3.).

- Müşterilere verilen garantilerden doğan zarar ve riskleri karşılamak amacıyla muhasebeleştirilen karşılıklar (7);

- Kıdem tazminatı karşılıkları (8), (9).

Yüksek Mahkemeye göre bu masraf ve zararlar ancak ödendikleri veya ödenmeleri kesinleştiği tarihte indirim konusu yapılabilir.

AVRUPA TOPLULUĞU HUKUKUNDA RİSK VE MASRAFLAR KARŞILIKLARI

7. 1978 Yılında çıkarılan 4. direktif (10) konunun ticaret hukuku alanındaki uyumlaştırmasını yapmıştır. 4. Direktif klasik anlamdaki karşılık kavramını terkederek konuyu ikiye böler. Bizde şüpheli alacak karşılığı olarak tanınan karşılıklar ve diğer aktif kalemlerdeki kıymet azalışları ile ilgili karşılıklar "*değer düşüşleri*" (*reductions de valeur*) ismi altında düzenlenmiştir (11).

Risk ve masraf karşılıkları ise Direktifin 20, 4. maddesinde tanımlanır. Bu tanıma göre

"risk ve masraf karşılıkları, bilanço kapanış tarihinde konuları belli gerçekleşmesi olası veya kesin ancak miktarı veya gerçekleşme tarihi bilinmeyen borç ve zararları karşılamak gayesine yöneliktirler..."

(7) Dş. 16 Şubat 1958, E. 56/6921; K. 58/2156, bkz. Saydar R., Ticari ve Mali Bilançolar -bu vesikaların tanzimi ile ilgili değerlendirme usul ve ölçüleri-, İstanbul Üniversitesi Yayını. no: 909, İktisat Fakültesi, no; 122, Sermet Matbaası, 1961 İstanbul, s.73.

(8) Dş. 11 Nisan 1984, E. no: 1983/1491, K. no: 1984/1583; 24 Ocak 1984, E. no: 1984/1030, K. no: 1985/346, Özbalcı ve Diğerleri, Vergi Usul Kanunu Uygulamasına İlişkin Danıştay Kararları, Feryal Matbaacılık, Ankara, 1985, s. 317-321.

(9) Kıdem tazminatı işçiye emekliye ayrılma veya iş sözleşmesini feshetme durumunda ödenmektedir (İş kanunu md. 14). Tazminatın tutarı işçinin çalıştığı süre dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Yani işçinin işte geçirdiği her gün, her ay, her yıl, oransal olarak tazminat miktarını artırmaktadır. Bu tazminatın işletme için kesin bir borç niteliğinde olduğu açıktır. Açık olmayan bu borcun ne zaman ödeneceğidir. Bu borç için karşılık ayrılmasına müsaade edilmemesinin işletmeyi ilerde güçlüğü sokacağı açıktır.

(10) Bu Direktif 25 Temmuz 1978 tarihinde Avrupa Topluluğu Konsey'i tarafından kabul edilmiştir. Bkz. Journal Officiel des Communautés Europeennes, 14 Ağustos 1978.

(11) 4. Direktifin 19. maddesi bu kavramı şöyle tanımlar:

"Bilançonun kapanış tarihinde işletmenin malvarlığını oluşturan elemanlardaki kesin veya kesin olmayan yıpranmaları dikkate almaya yönelik tüm düzeltmeleri ihtiva eder".

Bu uygulamaya göre değer düşüşü için bilançonun pasifinde karşılık ayrılmayıp doğrudan aktifteki ilgili kalemin değeri o ölçüde azaltılacaktır.

Aynı maddenin 2. bendi bazı büyük tutarlı masraflarla ilgili ayrılacak karşılıklar rejimini düzenler. 3. bent ise risk ve masraf karşılıklarının aktif elemanların değerlerini düzeltmek amacıyla kullanılmayacağını ifade eder.

Aynı direktif, risk ve masraf karşılıklarına örnek olarak 9 ve 10. maddelerde emeklilik ve benzeri borçlarla ilgili karşılıkları, vergi karşılıklarını ve diğer karşılıkları verir.

8. Konunun vergi hukuku bazında kurumlar vergisi matrahı içinde yer alan uyumlaştırması henüz gerçekleşmemiştir. Bu konuda en son Avrupa Topluluğu Komisyonu çıkarılacak direktife esas olmak üzere bir taslak hazırlamıştır. Bu taslak henüz direktif haline gelememiş olup "*işletmelerin vergilendirilebilir gelirlerinin belirlenmesi ile ilgili kuralların uyumlaştırılması hakkında direktif taslağı*" adını taşımaktadır ⁽¹²⁾. Taslağın 20-22. maddeleri risk ve masraf karşılıklarını düzenler:

Bu maddeler 4. Direktiften esinlenerek yazılmıştır. Karşılık ayırma zorunlu tutulmayıp işletmenin ihtiyarına bırakılmıştır. 20. Madde risk ve masraf karşılıklarının hangi şartlarda ayrılabileceğini düzenler. Bu şartlara göre bahis konusu masrafın veya zararın işletmeyle ilgili olması gereklidir. Ayrıca, bilançonun kapanış tarihinde, bu masraf veya zararın gerçekleşmesinin olası olması veya kesin olmasına rağmen tutarının veya ödenme zamanının bilinmemesi gereklidir... Sigorta şirketlerinin ayıracakları karşılıklar bu direktif taslağının uygulama alanı dışında bırakılmıştır (20. madde, son paragraf). 21. Madde, emeklilik ve benzeri ödemelerle ilgili ayrılacak karşılıklar hakkında, üye ülkelerin çalışanların haklarını garanti altına almak maksadıyla ilave şartlar koyabileceğini öngörür. 22. Madde de ileriki dönemlerde konuluş şartları ortadan kalkan karşılıkların şartların ortadan kalktığı dönemin gelirlerine ilave edileceğini ifade eder.

A) İşletme personeli ile ilgili masraf karşılıkları:

- a) Ödenecek tatil parası karşılıkları,
- b) Ödenecek ikramiye karşılıkları,
- c) Ek emeklilik ödemesi karşılıkları,
- d) Sözleşmenin feshi durumunda ödenecek tazminat karşılıkları.

B) Diğer masraf karşılıkları:

- a) Büyük tamiratlar karşılığı,
- b) Ödenecek vergi karşılıkları.

C) Risk karşılıkları:

- a) Müşteri garanti karşılıkları,
- b) Görülen davalar karşılıkları.

(12) Avant-projet de proposition de directive concernant l'harmonisation des regles de determination des benefices imposables des entreprises, mars 1988, Commission des Communautés europeennes, Direction generale Institutions financieres et Droit des societes, XV/B/1.

9. AT ye üye ülkelerin tamamının vergi mevzuatları belli şartlar altında risk ve masraf karşılıklarının ayrılıp matrahtan düşülmesine müsaade ederler. Bu ülkelerde indirilmesine müsaade edilen karşılıklara aşağıdaki örnekleri verebiliriz (13):

SONUÇ

10. Risk ve masraf karşılıklarının Türk Vergi Hukuku pratiğinde kabul edilmemesi kötü sonuçlar doğurmaktadır. Bilançolar ayrılmayan karşılık oranında gerçeği yansıtmamakta, bundan dolayı işletmeler ilerde kayda değer ödeme güçlükleriyle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bizim düşüncemize göre VUK nun 288. maddesi zarar ve risk karşılıklarının indirilmesine müsaade etmek için konulmuştur. Yukarıda bu maddenin de içinde bulunduğu bölümün vergilendirilebilir gelirin belirlenmesinde uygulanacağını GVK hükmü gereği olduğunu söyledik. Öyleyse kanun bazında sorun çözümlenmiştir. Bazı yazarların iddia ettiği gibi karşılıkların matrahtan indirilebilir kalemler arasında yer almaması onların kabul edilmediği anlamına gelmemelidir. Konu, örneğin Fransa ve Belçika'da da vergiden düşülebilecek kalemler arasında yer almamış ayrı maddelerde düzenlenmiştir.

Sonuç olarak, Danıştay'ın içtihadını değiştirerek risk ve masraf karşılıklarının matrahtan indirilmesini kabul etmesi zorunluluğu vardır. Bu değişiklik, dönemlerin bağımsızlığı ve bilançoların samimiliğini öngören temel muhasebe ilkelerinin bir gereğidir. Bu değişiklik aynı zamanda Avrupa Topluluğu mevzuatına uyum sağlamamız açısından da gereklidir. Bu konuda Türk Danıştay'ı Fransız ve Belçika modellerinden, özellikle Fransız Danıştayının çok sayıdaki kararlarından istifade edebilir.

(13) Bkz. Etudes Jurif, Le Regime Fiscal des Provisions dans la CEE (föyvolan), Nice, Les Cahiers Fiscaux Europeens, 1977, Collection fiscalite des revenus et des societes; Ponsin J., Le regime fiscal des provisions dans la Communaute economique europeenne, Bruxelles, Bruylant, 1978.

YABANCI MENŞELİ RESMİ TAŞITLARIN SATIŞLARI

Yrd.Doç.Dr. Binnur ÇELİK

Gazi Üniversitesi İ.B.F. Maliye Bölümü

1- KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

1990 Mali Yılı Bütçe Kanunu 12. maddesinde, 234 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren taşıtların edinilmesi, kullanılması ve elden çıkarılması konularında her türlü düzenlemeleri yapmaya, tedbirleri almaya ve ilgili kuruluşları bu amaçla görevlendirmeye Başbakanlık yetkili kılınmıştır.

237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren taşıtlar, genel bütçeye dahil dairelerle katma ve özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli müesseseler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve özel kanun ve kararnemelerle kurulan her çeşit banka ve teşekküller, bunların daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler ile kamuya yararlı derneklerden Başbakanlıkça gerekli görülenler tarafından kullanılacak olanlardır. (Taşıt K. Md. 1)

237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren bu taşıtlar hakkında Bütçe Kanunu doğrultusunda düzenlemelerin yapılması amacıyla Başbakanlık Maliye ve Gümrük Bakanlığını görevlendirmiştir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı 7 Eylül 1990 tarihinde 12 Sıra No'lu tebliğini yayınlamıştır (1). Buna göre Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreterliği ve Başbakanlığa ait olanların dışında kalan ve her ne şekilde elde edilmiş olursa olsun yabancı menşeli binek ve station wagon cinsi resmi taşıtların, satılmalarında hukuki engel bulunmayanlarının ilgili kuruluşlarca belirlenip 1985, 1986, 1987, 1988, 1989 ve 1990 model yılında olanların 1990 yılının Ekim ayında, 1984 ve daha eski model yılında olanların da aynı yılın Kasım ayında en yakın tasfiye işletme müdürlüklerine teslim edilmesi gerekmektedir. Tasfiye işletme müdürlükleri satılmak üzere kendilerine intikal eden bu taşıtları kıymet takdirlerini yaptıktan sonra satacaklar ve satış bedellerini taşıtı satılan kuruluşun hesabına yatırarak satış bedelinin tahsil edildiğine dair belgeyi de bu kuruluşla yollayacaklardır. Kuruluşlarda bu belgeyi Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderecekler ve bu bakanlıkça belirlenmiş olan satış tutarlarını geçmeyecek şekilde edinecekleri yerli üretim taşıt sayısı ile cinsini gösterir yazıyı alarak Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden taşıtlarını alacaklardır. 12 Sıra Nolu bu tebliğ ile kuruluşların satılması gereken taşıtları için 30 Kasım 1990 tarihinden itibaren hiçbir şekilde bakım, onarım ve işletme masrafı yapılamayacağı da belirlenmiştir.

(1) Resmi Gazete, Sayı : 20628, 7 Eylül 1990 s :25

Maliye ve Gümrük Bakanlığı konu ile ilgili olarak daha sonra yayınladığı 1 Kasım 1990 tarihli 14 Sıra Nolu tebliğde (2) taşıtların elden çıkarılmasının hizmetleri aksatacağı anlaşıldığı takdirde, kuruluşların en üst düzey yöneticilerinin belirleyeceği esaslar dahilinde, taşıtların teslimi için belirlenen sürenin uzatılabileceği ifade edilmiştir. Buna göre taşıtlar 1990 yılının Kasım ve Aralık ayları ile 1991 yılının Ocak ve Şubat ayları içinde, teslim edilecek toplam taşıt sayısının 1/4' ünü içeren partiler halinde de teslim edilebilir. Ancak teslimi gerekli taşıtların tümü 1991 Şubat ayı sonuna kadar teslim edilmelidir. Bu tebliğde ayrıca teslimi Şubat sonuna kalan taşıtların akaryakıt ve onarım giderlerinin bu süre içinde karşılanabileceği de belirtilmiştir.

237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren yabancı menşeli taşıtların satışına ilişkin 1991 Mali Yılı Bütçe Kanununda, yine 12. maddesinde 1990 Mali Yılı Bütçe Kanunundaki hüküm doğrultusunda düzenleme yapılmış ayrıca yerli muhteva oranı % 40'ın üzerinde olan taşıtların yabancı menşeli sayılmayacakları belirtilmiştir. Zaten Muhasebe-i Umumiye Kanununun 30. maddesindeki "*Bütçeye konacak maddeler o bütçe dönemine aittir, hükmü bir seneden fazla zamana yaygın maddeler bütçe kanunu ile konulamaz*" ilkesi göz önünde bulundurulduğunda 1991 Mali Yılı Bütçe Kanununa da aynı doğrultuda hüküm konulması gerekmektedir.

2- DEĞERLENDİRMELER VE SONUÇ

1990 ve 1991 Mali Yılı Bütçe Kanunlarında tasarruflu bir bütçe politikası uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla konu ile ilgili düzenleme yapıldığı belirtilmiştir.

Resmi taşıtların satılmasına yol açan gerçek nedenin anlaşılabilmesi için 1985-1989 yılları arasında harcama kalemleri itibariyle başlangıç cari ödeneklerinin kullanım oranına bakmak gerekir.

1985 ve 1986 yıllarında makina teçhizat ve taşıt alımı için başlangıç cari ödeneklerinin % 100'ü, 1987 yılında % 200'ü, 1988 yılında % 116'sı 1989 yılında % 105.9'u kullanılmıştır (3). Verilen yüzdelerden ortaya çıkan sonuç 1985 ve 1986 yıllarında başlangıç cari ödeneklerinin tamamının kullanıldığı, 1987 yılında iki mislinin, 1988 ve 1989 yıllarında da başlangıç cari ödeneklerinin üzerinde harcama yapıldığıdır. İşte resmi araçların satışına karar verilmesindeki amaç bu başta verilen cari ödeneği yetmeyen harcama kalemini küçültmektir.

(2) Resmi Gazete, Sayı: 20682, 1 Kasım 1990 s:4

(3) 1991 Mali Yılı Bütçe gerekçesi, T.C. Maliye ve Gümrük Bakanlığı
ANKARA - Ekim, 1990, s:35

Belirtilen amaç olumlu bulunmaktadır. Ancak 237 Sayılı Taşıt Kanununun 13. maddesi göz önünde bulundurulduğunda, resmi taşıtların satışı ile ilgili Maliye ve Gümrük Bakanlığı Tebliği yoluyla yapılan düzenlemenin geçerliliği konusunda bazı endişeler ortaya çıkmaktadır. Anılan Kanunun 13. maddesinde kapsamına giren taşıtların satılabilmelerini, ya tahsis edildikleri hizmet konusunun artık kalmamış olmasına ya da ekonomik ömrünü doldurmuş bulunmalarına bağlanmıştır. Oysa anılan Bütçe Kanununun ilgili hükümlerinde ve tebliğlerde bu şartlar gözardı edilmiştir. Bir başka ifade ile Bütçe Kanununun bir hükmü ile Taşıt Kanununda yer alan kural kaldırılmış bulunmaktadır. Bu sonuç ise hukuk alanında oldukça tartışmalıdır. Nitekim Bütçe Kanunu hükmü ile Taşıt kanunundaki bir kuralın kaldırılmasının düşünülmemeyeceği gerekçesi ile Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Maliye ve Gümrük Bakanlığı aleyhine Danıştay 10. Dairesinde dava açılmış ve yürütmenin durdurulması istenmiştir. Danıştay 10. Dairesi de 27 Şubat 1991 tarihinde davalı idarenin savunması gelinceye kadar yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir. Konu ile ilgili olan tartışma Danıştay tarafından yakında çözümlenecektir. Ortaya çıkacak olan içtihat aynı zamanda Danıştayın bütçeleme ile ilgili görüşlerini belirteceğinden gösterici olacaktır.

Yabancı menşeli resmi taşıtların satışı yukarıda anılan tebliğlerde düzenlenirken, bu taşıtların model yılı yeni olanlarının da satılacağı belirlenmiştir. Buna göre kuruluşların ellerinde bulunan 1989 ve 1990 model taşıtlar dahi satılacaktır. Ancak satışlar sırasında taşıtların tam değerleri karşılığını bulamadıkları bir gerçektir. Bu durumda ortaya çıkan kayıp bir kamusal kayıptır ki bu da tasarruflu bir bütçe politikası uygulanması ile bağdaşmamaktadır.

Konu düzenlenirken taşıtların ekonomik ömürlerinin 10 yıl olduğu düşünülüp, resmi taşıtlarda aşırı yıpranma olasılığını göz önünde bulundurarak 7 ya da 8 yılını dolduran taşıtların satılması öngörülmüş olsa idi, taşıtların satışı hem geniş bir zaman dilimine yayılmış olur, hemde satışlardan ortaya çıkacak kamusal kayıp nisbeten engellenmiş olur idi. Bunun yanı sıra yabancı menşeli taşıtların tümünün birden elden çıkarılması ilgili kuruluşlarda büyük çapta hizmet aksamasına yol açacaktır. Satışlardan elde edilen miktar ile satılan taşıt sayısı kadar taşıt alınmayacağına göre getirilen düzenlemede amacın resmi taşıt sayısını azaltmak olduğu da düşünülmektedir.